

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2016 r.

w sprawie zaliczek na poczet płatności bezpośrednich za 2016 r.

Na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 1551 oraz z 2016 r. poz. 337) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rolnikowi, który w 2016 r. złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich, wypłaca się zaliczki na poczet płatności bezpośrednich w wysokości iloczynu 70% stawki danej płatności bezpośredniej oraz:

- 1) powierzchni obszaru zatwierdzonego do tej płatności albo
- 2) liczby zwierząt zatwierdzonych do tej płatności.

§ 2. Zaliczki na poczet płatności bezpośrednich wypłaca się od dnia 17 października 2016 r.

§ 3. Obszarem objętym okolicznościami, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 16 października 2016 r.

MINISTER ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

w porozumieniu:

MINISTER FINANSÓW

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

Krzysztof Bujalski

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 1551 oraz z 2016 r. poz. 337). Na podstawie tego przepisu minister właściwy do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, procentową wielkość zaliczek na poczet płatności bezpośrednich, termin rozpoczęcia ich wypłaty oraz zakres lub obszar objęte okolicznościami, o których mowa w art. 46 ust. 1 ww. ustawy, mając na uwadze założenia do ustawy budżetowej na dany rok, zakres oddziaływania okoliczności, o których mowa w art. 46 ust. 1 ww. ustawy lub podział administracyjny kraju.

Uzasadnieniem dla zastosowania zaliczek na poczet płatności bezpośrednich w 2016 r. jest trudna sytuacja na rynkach rolnych. W szczególności należy zwrócić uwagę na spadek cen i pogarszanie się sytuacji finansowej gospodarstw funkcjonujących na rynku mleka, przedłużający się okres niskich cen w sektorze wieprzowiny oraz istniejące ryzyko pogłębienia destabilizacji na rynku owoców i warzyw.

Trudna sytuacja na rynku mleka jest konsekwencją wzrastającej podaży mleka na rynkach światowych, powiększającymi się zapasami produktów mleczarskich na rynku Unii Europejskiej, a także zniesienia limitów produkcyjnych w roku 2015 i słabnącego popytu na produkty mleczarskie na rynku światowym. Doprowadziło to do większej presji cenowej i w konsekwencji do spadków cen skupu mleka i cen przetworów mlecznych. Niekorzystne tendencje odnotowane od początku 2014 r. pogłębione zostały dodatkowo wskutek wprowadzonego na początku sierpnia 2014 r. przez Federację Rosyjską embarga na produkty rolno-spożywcze. Powyższe tendencje utrzymały się także w 2015 r. i 2016 r. W czerwcu 2016 r. cena skupu mleka w kraju osiągnęła poziom 101,75 zł/100 kg i była niższa aż o 24 % w porównaniu do ceny płaconej za surowiec w roku 2014. Tak długotrwały okres niskich cen płaconych producentom mleka spowodował znaczące pogorszenie się sytuacji finansowej gospodarstw funkcjonujących na rynku mleka i w wielu przypadkach zachwianie płynności finansowej. Dotychczas udostępniona przez Komisję Europejską pomoc mająca na celu złagodzenie skutków kryzysowej sytuacji nie zrekompensowała poniesionych przez rolników strat z tytułu utraconych dochodów.

Kolejnym rynkiem, który doświadcza trudnej sytuacji, jest rynek wieprzowiny. Spadek cen wieprzowiny obserwowany był od początku 2014 r. Wpływ na pogorszenie sytuacji

rynkowej, oprócz wzrostu produkcji wieprzowiny w Unii Europejskiej, w tym w Polsce, miało wystąpienie afrykańskiego pomoru świń (ASF), co wpłynęło także na wprowadzenie przez Federację Rosyjską embarga na import produktów z sektora wieprzowiny. Większe uboje, a także ograniczenie możliwości zbytu spowodowały spadek cen w całej Unii Europejskiej. Polscy producenci muszą także zmagać się z ograniczeniami w eksporcie do niektórych krajów trzecich, co jest spowodowane restrykcjami wprowadzonymi przez te kraje po wystąpieniu w Polsce ASF. Aktualnie zanotowano wzrost cen na rynku wieprzowiny, tym niemniej przedłużający się okres kryzysu doprowadził do spadku pogłowia świń w Polsce – według danych z marca 2016 r. obniżyło się ono o 11,5% w porównaniu do roku ubiegłego. Sytuacja ta może prowadzić do pogorszenia płynności finansowej wielu gospodarstw w całej Polsce.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.) państwa członkowskie mogą, przed dniem 1 grudnia, ale nie przed dniem 16 października, wypłacać zaliczki w wysokości do 50 % w przypadku płatności bezpośrednich (...). Podczas Rady Ministrów Rolnictwa Unii Europejskiej w dniu 18 lipca 2016 r., Komisja Europejska (KE) zapowiedziała zwiększenie tego odsetka na 2016 r. do 70% w ramach pakietu pomocy związanej z trudną sytuacją na rynkach rolnych. Spodziewać się należy, że zmiana na rok 2016 będzie wprowadzona w najbliższym czasie przez KE aktem wykonawczym, podobnie jak miało to miejsce w roku ubiegłym. W związku z powyższym w § 1 rozporządzenia ustalono wysokość zaliczek na poczet płatności na maksymalnym poziomie, tj. na poziomie 70%.

Jednocześnie zaproponowano, aby zaliczki były wypłacane na poczet wszystkich płatności bezpośrednich stosowanych w Polsce, tj.: jednolitej płatności obszarowej, płatności dodatkowej, płatności za zazielenienie, płatności związanych z produkcją i płatności dla młodych rolników. W projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby płatności były wypłacane jako iloczyn 70% stawki danej płatności i powierzchni obszaru zatwierdzonego (dotyczy to jednolitej płatności obszarowej, płatności dodatkowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodych rolników, płatności do roślin wysokobiałkowych, płatności do chmielu, płatności do ziemniaków skrobiowych, płatności do buraków cukrowych, płatności do

pomidorów, płatności do owoców miękkich, płatności do lnu oraz płatności do konopi włóknistych) albo liczby zatwierdzonych zwierząt (dotyczy to płatności do bydła, płatności do krów, płatności do owiec oraz płatności do kóz).

Wyplata zaliczkowych płatności na najwyższym dopuszczonym poziomie 70% pozwoli w maksymalnym stopniu wykorzystać potencjał tego instrumentu w poprawie płynności finansowej rolników. Jednocześnie poziom ten uwzględnia możliwości finansowe budżetu państwa. Zaliczki na poczet płatności bezpośrednich będą wypłacane wyłącznie w ramach limitu wydatków zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2016 r.

W § 2 projektowanego rozporządzenia zaproponowano, aby zaliczki były wypłacane począwszy od 17 października 2016 r. Zgodnie z przepisami unijnymi początkowym terminem rozpoczęcia wypłat zaliczek jest 16 października. Z uwagi na fakt, że w 2016 r. data ta przypada w niedzielę, proponuje się, aby wypłata zaliczek rozpoczęła się od dnia następnego.

W związku z tym, że występuje trudna sytuacja na rynkach rolnych, co może prowadzić do pogorszenia płynności finansowej wielu gospodarstw w całej Polsce, proponuje się, aby zaliczkowa wypłata płatności bezpośrednich dotyczyła wszystkich rolników na terenie całego kraju. Z tego względu w § 3, obszar objęty okolicznościami uzasadniającymi zastosowanie zaliczek określono jako terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 16 października 2016 r., tj. w dniu poprzedzającym pierwszy dzień, w którym możliwa jest wypłata zaliczkowych płatności bezpośrednich za 2016 r. Pozwoli to na sprawne rozpoczęcie wypłaty zaliczek za 2016 r. przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Mając na względzie szczególne trudności, jakich doświadczają rolnicy w związku z trudną sytuacją na rynkach rolnych, należy uznać, że ważny interes państwa wymaga szybkiego wejścia w życie rozporządzenia. Rozporządzenie nie nakłada żadnych obowiązków na beneficjentów wsparcia bezpośredniego. Wejście w życie rozporządzenia we wskazanym terminie nie narusza więc zasad demokratycznego państwa prawnego.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie ma na celu wdrożenie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Płatności Bezpośrednich:

WZ. DYREKTORA DEPARTAMENTU
PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

Z-ca Dyrektora
Katarzyna Pawlikowska

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU

Ryszard Zarudzki

<p>Nazwa aktu Rozporządzenie w sprawie zaliczek na poczet płatności bezpośrednich za 2016 r. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Zarudzki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Figurski, Naczelnik Wydziału Realizacji Płatności Bezpośrednich, Departament Płatności Bezpośrednich, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tel.: 22 623 12 72, adres e-mail: tomasz.figurski@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: sierpień 2016 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe Nr w wykazie prac: 124</p>
<p>OCENA SKUTKÓW REGULACJI</p>	
<p>Jaki problem jest rozwiązywany?</p>	
<p>Rozporządzenie określa procentową wielkość zaliczek na poczet płatności bezpośrednich, termin rozpoczęcia ich wypłaty oraz zakres lub obszar objęte okolicznościami, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.</p>	
<p>Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt</p>	
<p>Rekomendowane rozwiązanie to działanie legislacyjne – wykonanie upoważnienia zawartego w art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.</p>	
<p>Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?</p>	
<p>Inne kraje członkowskie UE rozwiązują wskazany problem również przez działania legislacyjne. Obecnie brak szczegółowych informacji dotyczących stosowania zaliczkowych płatności w innych państwach członkowskich UE w 2016 r.</p>	
<p>Podmioty, na które oddziałuje projekt</p>	

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
<p>Rolnicy ubiegający się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, płatności dodatkowej, płatności związanej do powierzchni uprawy roślin wysokobiałkowych oraz płatności związanej do powierzchni uprawy owoców miękkich</p>	ok. 1,35 mln	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)	<p>Wejście w życie rozporządzenia pozwoli na wypłatę zaliczek na poczet płatności bezpośrednich wymienionej grupie rolników. Zastosowanie tego instrumentu przyczyni się do poprawy płynności finansowej tej grupy rolników, a w konsekwencji pozwoli im sprostać trudnościom powstałym w związku z trudną sytuacją na rynkach rolnych. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, zaliczka na poczet płatności bezpośrednich jest wypłacana rolnikowi z urzędu, a więc nie wymaga zaangażowania rolnika w ten proces (nie jest wymagany odrębny wniosek).</p>
Agencja	1	Agencja Restrukturyzacji	Wejście w życie

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa		i Modernizacji Rolnictwa	rozporządzenia spowoduje konieczność przygotowania się przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do wypłaty zaliczek na poczet płatności bezpośrednich.
---	--	--------------------------	---

Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Termin planowanych konsultacji to sierpień/wrzesień 2016 r. Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji z organizacjami społecznymi, w tym w szczególności z:

Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”,
Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej,
Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
Federacją Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników,
Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych,
Krajową Radą Izb Rolniczych,
Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”,
Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
Forum Związków Zawodowych,
Konfederacją LEWIATAN,
Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
Związkiem Rzemiosła Polskiego,
Business Centre Club,

Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Krajową Radą Spółdzielczą, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Polskim Związkiem Zawodowym Rolników.								
Wpływ na sektor finansów publicznych								
Ceny bieżące z 2015 r.	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln euro]							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Łącznie (2016-2021)
Dochody ogółem								
budżet państwa								
JST								
pozostałe jednostki (oddzielnie)								
Wydatki ogółem								
budżet państwa								
JST								
pozostałe jednostki (oddzielnie)								
Saldo ogółem								
budżet państwa								
JST								
pozostałe jednostki (oddzielnie)								
Zróżła finansowania	Budżet środków europejskich.							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wypłata zaliczek na poczet płatności bezpośrednich w proponowanej wysokości 70% będzie wymagała przeznaczenia na ten cel kwoty ok. 2 377 mln euro. Wypłata zaliczek nastąpi w ramach limitu wydatków zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2016 r. A zatem wejście w życie rozporządzenia nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.</p> <p>Skutki finansowe stosowania systemu wsparcia bezpośredniego w Polsce</p>							

	<p>zostały przedstawione w OSR do ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 1551 oraz z 2016 r. poz. 337).</p> <p>Środki wypłacone w ramach zaliczek na poczet płatności bezpośrednich podlegają w całości refundacji z budżetu Unii Europejskiej. W związku z faktem, że rozpoczęcie wypłaty zaliczek na poczet płatności bezpośrednich nastąpi z dniem 17 października br., refundacja z Komisji Europejskiej wpłynie w 2017 roku.</p>
--	---

Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Łącznie (2016 - 2021)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	gospodarstwa rolne								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i								

	średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	gospodarstwa rolne	Wejście w życie rozporządzenia powinno przyczynić się do poprawy sytuacji finansowej polskich gospodarstw rolnych i w rezultacie do utrzymania ich konkurencyjności.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:		
Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia, dzięki poprawie sytuacji dochodowej gospodarstw rolnych, powinno wpłynąć na utrzymanie miejsc pracy w gospodarstwach rolnych.		
Wpływ na pozostałe obszary		

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rolnictwo	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia, dzięki poprawie sytuacji dochodowej gospodarstw rolnych, powinno przyczynić się do rozwoju regionalnego.	
Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wejdzie w życie w dniu 16 października 2016 r. Rozwiązanie problemu nastąpi z chwilą wejścia w życie przepisów.		
W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów zostanie dokonana po zakończeniu wypłaty zaliczek na poczet płatności bezpośrednich na podstawie danych dotyczących liczby rolników, którym je wypłacono oraz wypłaconej kwoty.		
Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
-		